

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravelem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Še jedenkrat volitev na Notranjskem.

Pečati se nam je i danes s tem predmetom, ker smo tako obljubili in ker je volitev v Postojini najinteresantnejša mej vsemi, kar smo jih doslej imeli, prava specijaliteta. Godile so se pri tem izboru take stvari, da je vsekako vredno in perpetuum rei memoriam zabeležiti jih, kar bode v pouk in prid nam in zanamcem.

V prvi vrsti treba je premotriti delovanje in postopanje najvažnejšega faktorja, visoke naše deželne vlade, one vlade, ki je še nedavno patetično naglašala svobodo volitve, ki je pa pri notranjske volitvi neprestano stala sredi arene. Ni se zmenila za volitve v veleposestvu kranjskem, ki si je z lahkoto izbralo dva nova fakcijska poslance, ni se brigala za volitev v volilnem okraji Ribnici-Kočevji, od koder dobimo tudi fakcijskega zastopnika v zbornico, za vse te tri sedeže ni imela najmanjšega zanimanja, ker je vso svojo pozornost, vse svoje sile, svoj ugled zastavila za volitev v Postojini ter ves svoj vladni stroj gonila s podvojeno parno silo. Naj-

novejši dnevnik sukal je dan na dan v svojih pokornih rokah blatno brizgalnico, s katero je grdil in sumničil radikalno stranko in njenega kandidata, v jedno mer poudarjajoč, da je vsemu svetovnemu zlu kriv le slovenski radikalizem, katerega bi po vsej sili radi izumili. Razni poverjeniki in agentje švigali so okoli volilcev, obetajoč jim razne blaginje in sladkosti in trdeč njim, da se z izvolitvijo vladnega kandidata prikupijo okrajnemu glavarju grofu P., ki ima, kakor je očividno, veliko upliva.

Ne vemo sicer, vsaj ne upamo si trditi, so li taki agentje za to imeli pristno pooblastilo v žepu, a ko bi je res imeli, obžalovati bi morali kaj takega z dna srca, a to pa dobro vemo, da tudi omejeni okrajni glavar ni držal križema rok, marveč blagovolil tega ali onega počastiti s svojim pohodom, osrčevati že pridobljene, utrjevati omahljivce in neodločneže. In tako je šlo dalje od najoblastnejše gospode do najzadnjega praktikanta in sluga, vse je zatrjevalo, da vladi godi le tak poslanec, ki je oficijozno uniformovan, da morajo volilci voliti le takega poslanca, ki nema lastne volje, ali si vsaj ne upa, kazati jo. Naravno je, da mora tolik pritisk imeti nekoliko vidnega uspeha in da je vlada z jednako gorečnostjo posegla mej veleposestnike, zmagala bi bila že lani in ne bilo bi treba znane ne posebno ugledne „Concentrirung nach rückwärts“.

S tem svojim postopanjem je vlada sicer pokazala, da njen stroj tudi nekaj zmora, a pokazala je tudi svojo strast, in to je od zla, to bi ne smelo biti.

Razun izrednega pritiska vlade, o katerem utegnemo pri priliki še marsikaj zanimljivega povedati, pokazal se je nov vladen boritelj na volišči in to so bili naši duhovniki, ki so kar čez noč navdušili se za vladnega kandidata in na vse kriplje delali proti kandidatu radikalne stranke dr. Zarniku.

Slednji imel je pa jako neugoden položaj. Ker ni rodod Notranjec, itak že ni za poslanca sposoben in ker ima vrhu tega na sebi neizbrisljivi greh doktorske diplome, se nikakor voliti ne sme, tako vsaj slóve naša najnovejša politična dogma. A kar je največ uplivalo na izid, bilo je to, da dr. Zarnik sam niti kandidoval ni. Na vsa prigovarjanja in dopisavanja odgovarjal je stereotipno: da bode

sicer poslanstvo prevzel, ko bi bil izvoljen, da pa sam na noben način ne kandiduje. In za vsega volilnega gibanja ni za svojo kandidaturo niti črke napisal, niti jednega volilca ogovoril. Ker je prostovoljno odložil mandat, smatral je za svojo dolžnost, biti popolnem pasivnim in čakati, kaj poreče narod. Da se je odrekel temu svojemu preverjenju, bil bi izid takoj s početka drugačen in zmagal bi bil kljub vsem naporom vlade in duhovščine.

A dasi so bili navedeni uzroki in činitelji dovolj neugodni, ipak se je v dan volitve pri Vičiči zbralo 48 Zarnikovih volilnih mož, ki bi bili sigurno vsi zanj glasovali, da se ni v glavnem stanu v Logatci izumila prefrigana spletkar, katero so, kakor Ahajci znanega Trojanskega konja, spravili na volišče. S sleparstvom, kakor je vsakdo lahko razvidel iz včerajšnjega članka, omamili so nekatere volilce, laž in licemerstvo bila sta vladne stranke sobojevnika.

Ko so vladni korteši prišli na Vičičevo dvorišče, bi si bili naši somišljeniki pač morali misliti: „Times Danaos et dona ferentes“, kajti nikdar se še ni dogodilo, da bi večina, če tudi neznatna, stoprav pred volitvijo manjšini ponujala kompromis. A do sedaj je v Slovencih še veljala moška beseda, nikdo bi si ne bil domišljeval, da bodo volilni možje, do sedaj znani kot poštenjaki, katere je narod s svojim zaupanjem počastil, to zaupanje zlorabili v ta namen, da bodo svoje sorojake, svoje sosede, prevarili, slepili in da bodo snedli svojo častno besedo. Ne toliko nepričakovani izid, ampak ta prevara je črni madež notranjske volitve, ta črni madež nam svedoči, da se še dolgo ne bode izpolnila blagega pesnika iskrena želja, „da bomo narod poštenjakov“, temveč da se korupcija trosi in se je že zanesla mej maso naroda.

S tem so obrisani uzroki izidu notranjske volitve, prestaje nam še izvajati posledice. No, slednje ne bodo tolike, da bi svetovna obla skočila iz stežajev, par dnij „koribantičen hrup“ v predalih vsled te dogodbe galvanizovanega najnovejšega dnevnika, par strastnih člankov, potem pa bode zopet pogoleda prejšnja apatija nad deželo in ležala bode tako trdovratno in vztrajno, kakor leži Šumanova slo-

LISTEK.

Potovanje križem domovine.

Opisuje Prostoplav Kretanov.

XXXX.

Ob Vrhnjskih izvorih Ljubljane.

Večerni somrak je razpenjal prozorno-senčne svoje zavese od holma do holma, ko sem korakal po široki, polagoma se znižujoči cesti navzdol proti Vrhniki.

Bil je mil vspomladen večer, razlivajoč po mehkem vzduhu laskavo cvetne vonjave.

Po ognjiščih obcestnih hiš so plapolali že tu pa tam rdeči zublji okrog zakajenih loncev, v katerih so brdke gospodinje kuhale večerjo . . .

Ni ga menda kmalu prizora, kateri bi okretnega potnika toli živo spominal na — dom, nego-li tak večeren ogenj. Zjutraj, ko se po nočni temoti zemlji v rosni obraz zopet nasmiha beli dan, pristnega potnika ne stane v zaduhlem zidovji; o poludne, ko zlati solnčni sijaj oblija vesoljno stvarstvo, zre on z naročja hladilne sence zamaknen v širni božji svet; toda, ko se na večer utrujena priroda pripravlja k počitku in se vsaka stvar umiče v za-

vetje svojega domovja, poloti se osamljenega potnika taleče hrepenenje po krepilnem odmoru v zatišji svojega doma, stoječega daleč tam nekje za gorami v tih dolini . . . Nehote mu vsplava duh na evetoče trate brezskrbne mladosti, v blaženo naročje očetove hiše in pred očmi mu ustajajo mične podobe iz davno minolih let, ko je sedel v krogu svojih bratcev in sestrice na domačem ognjišču, opazovaje blago svojo mater ob pripravljani željno pričakovane večerje. In kakšno je bilo veselje, ko so se naposled vrnili „očks“ s polja z ótiko na rami . . . !

Oj blažene brezbriznosti otročje! . . .

Dolga vrsta let je pretekla od one dobe. Očeta so že davno odnesli ven na samotno pokopališče in ondu ob tihem, zapuščenem ognjišču poseda menda zdaj sivolasa mati, sama, verno prisluškuje, da-li se ne vrne kateri njenih ljubljenih po širnem sveti razkropljenih sinov, predno zatisne ona trudne svoje oči . . .

Nevedoma pospeši pri enakih spominih utrujeni potnik korake. Tu se mu razgrinjajo pred razburjeno dušo pisane slike vseh raznovrstnih življenjskih postaj in glej! zopet se mu duh zagleda v ginljiv prizor: daleč ondu na sredi puščave mestne niči-

mernosti sloni ob samotnem prozoru zamišljena deva, sanjavo zroča v zlati blišč večerne zore, iz katere se jej pred dušnim vidom dviguje bled —

Tu je pridrčal za menoj jadern koleselj in čuj! znan glas me vzdrami iz žalih spominov:

„Hoj, prijatelj Kretanov, kam pa takó zamišljen?“

Bil je jovijalni moj Vrhnjski prijatelj Gabriel. Ko sem mu označil smoter svoje istodnevne hoje, prisledem k njemu na voz in čez deset minut bila sva na — Vrhniki.

Vrhnicanje so isti večer pokopali nagajivega — aprila in sicer kakor toli odličnemu mrliču pristuje, z godbo. Da so tudi naju z Gabrielom povabili na misterijozno, za neblagim pokojnikom prirejeno „trizno“, razume se pač samo ob sebi; in ko bi hotel opisati vse obrede te poganske svečanosti, napredel bi kakemu supergenijalnemu listkarju gradiva za petnajst ponarejenih feljtonov, zlasti, če bi mu ovadil, da so se poslednji aprilovi pogrebci razhajali še le ondan, ko je Vrhnjska godba z zvenečo budnico oznanjala rojstvo njegovega naslednika — „zlatega majnika“ . . .

Drugi dan — bil je pristen prvi majnik, vreden, da bi ga bila z glasbo pozdravila sama preslavljenja

vensko-grška slovnica na neke mizi že nekoliko mesecev, kajti delavnost vlade nasproti nam Slovincem je le negativna, in sedaj, ko je glavni strah proč, ne bode nobenega povoda več za energično delovanje. Vladno glasilo že ve pripovedovati, da se v razburjene duhove že vrača dolgo pogrešani mir, žal, da ni povedal, pri katerih vratih — mi pa smo tega mnenja, da je položaj ostal tak, kakršen je bil, preverjeni smo celo, da se Notranjci že danes kesajo svojega glasovanja in svoje lahkovernosti, vsled katere so sami utaknili glavo v lokavo nastavljen zanjko, preverjeni pa tudi, da volitev v Postojini nikdar več ne bode imela jednacega izida!

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 28. avgusta.

Pri štirskih deželnozborskih volitvah dobili so veleposestvu liberalni kandidati po 107, konservativni pa po 58 glasov. Štajerski deželni zbor je sedaj popolnem voljen. Izmed njegovih 63 članov je 39 liberalcev, 13 nemških konservativcev, ako se k njim prištejeta oba deželna škofa, in 8 Slovincem. Glas rektorja magnificusa Graškega vseučilišča bode sedaj liberalen, sedaj konservativen, iz katere fakultete bode izbran. Nemški liberalci bodo sedaj tam zopet vladali daljnih šest let in zatirali Slovence. H kratu pa že skrbje, da bi se pri bodočih volitvah čez šest let obdržali večino. Sedanji volilni odbor veleposestva so proglasili za stalni volilni odbor štajerskih liberalnih veleposestnikov za vse volitve v deželni in državni zbor, ki bode ob jednem imel posredovati stalno zvezo mej volilci in izvoljenimi in bode zato skrbel, da se bodo sklicevali vsako leto shodi volilcev v raznih krajih. Da bode pa mogel biti svoje nalogi kos, pomnožil se je na petnajst članov. Tako skrbje naši nasprotniki, da obdrže večino, mi pa navadno nič ne storimo. Ali bi mari ne bilo umestno, da bi na Kranjskem se ustanovil tak volilni odbor tudi za kmetijske občine, ki bi imel skrbeti, da bi poslanci v praksi ostali v zvezi s svojimi volilci, ne pa samo v teoriji, da bi redno vsako leto poročali o svojem delovanju. Le tako je mogoče, da dobimo zavedne volilce, katerih vsaka sapa od zgoraj ne bode nagnila na katero stran koli. Samo časopisi ne zadostujejo, ker jih mnogi ne čitajo, treba je žive besede. Govorjena beseda ima tudi več upliva, nego mrtve črke. Poleg tega pa volilci spoznajo, da se poslanec res zanje kaj briga, da mu neso samo glasovno orodje. Da so volitve na Štajerskem za nas letos tako sijajno izpale, kljub vsem sleparskim agitacijam naših nasprotnikov, imamo se največ zahvaliti mnogim volilnim shodom in dobri organizaciji naše stranke. Tudi na Kranjskem se moramo vedno spominjati besed pokojnega Jurčiča, ki je vedno nam klical: „Organizujmo se!“

1. septembra imajo vsi klubi poljskih deželnih poslancev konferenco, da se dogovore o programu za bodoče zasedanje gališkega deželnega zbora. V merodajnih krogih so se že neki odločili, da se bode takoj prve dni formalno zaključilo zasedanje in otvorilo novo. V novem zasedanju bode deželni zbor posvetoval se o novem ljudskošolskem zakonu in budgetu za leto 1885. — „Čzas“ misli, da vnaša politika naše države ne bode imela tega slabega upliva za gališke Poljake, kakor so nekateri listi hoteli vedeti. Če se vlada obrne nasproti Poljakom, potem bi pa pal Taaffe, in to bi napravilo veliko zmešnjavo, kakršnih krona nikakor ne more želeči. In ko bi se udala Avstrija ruskemu in nemškemu uplivu, prenehala bi biti vevlast in postala bi tra-

bant v tej zvezi. Tega pa še Nemčija ne more želeči, kajti imeti hoče v Avstriji silnega zaveznika. Naj pride, kar koli hoče, zgodovina bode pokazala, da so Poljaki in prednostni njih položaj v državi potrebni za moč države same.

V hrvatskem saboru je poslanec Dorčić stavil nek predlog za varstvo svobode pri volitvah v sabor. Določbe tega predloga vzete so iz Derenčinovega načrta kazenskega zakonika in so bistveno podobne dotičnim določilom na Ogerskem. Take določbe bi bile pač potrebne sedaj na Hrvatskem, ko je pričakovati silnega vladnega pritiska, a ni verjeti, da bi ga vsprejela sedanja večina sabora, ker s tem bi mnogo mandatov izgubila, pa celo prišla v manjšino. Hrvatski narod tudi vedno bolj spoznava slabo gospodarstvo sedanje saborske večine, ko le tako pleše, kakor jej Madjarji godejo, in le z velikim vladnim pritiskom in sleparijami je mogoče zmagati vladnim kimovcem.

Vnanje države.

Iz Petrograda se poroča raznim listom, da bode shod treh cesarjev najbrž v Skiernewicah na Rusko-Poljskem in sicer sredi meseca septembra. Ta kraj je 63 vrst od Varšavo ob Varšavsko-Dunajski železnici.

Srbsko finančno ministerstvo je imenovalo 80 cenilnih komisij, katere takoj začne svoje delo. Njih naloga je baviti se z ljudskim štetjem, popisovati premoženje in ceniti zemljo, in vse to izvršiti kolikor se da hitro, da bode prej moč urediti davke. — V ponedeljek odpotuje srbski kralj čez Pešto, in Dunaj v Wiesbaden. 4. septembra pride zopet na Dunaj nazaj, da bode pri vojaških manevrih. — Kmalu se začne graditi železnica Lepova-Kragujevac, katero delo je prevzel srbski konsorcij Marković in drugovi.

Profesor Petrogradskega vseučilišča Lamanski, ki je tudi član slovanskega blagotvornega obštva Petrogradskega odide v kratkem v Vzhodno Rumelijo. Baval se bode z etnografičnimi in arheologičnimi študijami.

Nemški kancelar sedaj iz Varzina vodi veliko svetovno politiko. Državniki tujih držav čisto hodijo k njemu. Govori se, da kmalu zopet pojde Giers v Varzin, francoski poslanik Courcel je pa že tam. Prvi bode skušal še bolj utrditi rusko-nemško prijateljstvo, in ob jednem se posvetoval o drugih važnih političnih vprašanjih, poslednjega je pa tja gnala kolonialna politika in razpor s Kitajem. Vsak hoče vedeti mnenje nemškega kancelarja.

Belgijska zbornica poslancev je z 78 proti 50 glasom vsprejela prvi odstavek šolskega zakona. Liberalna agitacija na zbornico tedaj ni napravila nobenega upliva.

Sedaj se ne vemo, ali bo Francija kar nadaljevala boj s Kitajem, ali pa bode počakala, da vidi kak upliv je napravilo razrušenje Fu-Čevskega arsenala. Zgube Kitajcev v poslednjem boji so primeroma jako velike. Izgubili so namreč 2 do 3000 mož. — Nekateri angleški listi so se začeli tolažiti, da francoska vojna s Kitajem ne bode dosti škodovala Angležem, zdaj ko vidijo, da se odvrti ne da. „Standard“ se sklicuje na besede, katere je pred leti izrekel nek bonopartiški poslanec v francoski zbornici, da vsak francoski upliv v kitajskem morji koristi le angleške in ameriške trgovini, in ravno take posledice bode imel tudi ta boj s Kitajem. „Daily News“ tudi mislijo, da bode francoske vojne operacije le koristile evropske trgovini.

V soboto so angleški konservativci imeli velik meeting v Nostell Priory blizu Wakefielda. Udeležilo se ga je neki blizu 130.000 ljudi. Nič manj nego 40 posebnih vlakov pripeljalo je obiskovalce, 193 konservativnih društev poslalo je svoje odposlance. Mnogo govornikov je zagovarjalo postopanje zgornje zbornice proti noveji volilni reformi.

Dopisi.

Iz Sežane *) 15. avgusta. [Izv. dop.] Na moj poziv v 63. listu Tržaške „Edinosti“ odgovoril mi je gosp. dopisnik s Krasa v 185. listu cenjenega „Slov. Naroda.“

Čitatelji naj sedaj zvedo moje faktično in ne farizejsko mnenje.

O papirji in tisku obeh programov molčim, ker to je stvar tiskarja, s katerim se je c. kr. okr. šolski svet pogodil za gotovo vsoto.

Spis; „Sadjarstvo“ spada tudi v poročilo, ker je na našej štirirazrednici obligaten predmet. Mari gosp. dopisnik kolega tega ne ve? Spominam se, da ste se izrazili nekoč pri okrajnej učiteljski konferenci, da niste večji kmetijstva, zato se čudim, da ste v tako malem času si osvojili to najnovejšo znanost. — Jaz pa prepuščam oceno večšjim večšakom, nego ste Vi.

Če je že uvodni članek v Komenskem šolskem poročilu: „Za ubogo šolsko mladino“ — mnogo primernejši od mojega radi vzbujе milosrčnosti do odraslih ljudi in šolske mladine; — kaj ne vzbujа tudi moj članek „o sadjarstvu“ veselja do kmetijstva odraslim ljudem in šolski mladini, katera se je tega učila, če prav je kot poučen in radi premalega prostora stisnen in radi tega nekoliko suhoparen.

Gospod kolega ne pišite Slovenskemu Narodu, da mi le c. kr. deželni šolski svet manj važen od c. kr. okrajnega in krajnega, saj Vam je znano, da imam družino.

Šolska kronika v Komenskem šolskem poročilu je sicer lepo sestavljena, ali preveč nepotrebnosti je v njej in tudi hvalisanja; radi tega mi ne bode služila nikoli v vzgled; sicer sem od za pravico in resnico neustrašljivo borečega se dopisnika pričakoval večje objektivnosti pa tudi večje vednosti, naj pomisli: kaj je kronika. Mari se g. dopisnik bolj zanima za fakta dotikajoča se štirirazrednice Sežanske, nego katere druge šole? — Gledé dvoumnih izrazov naj Vam bode toliko v pojasnilo: Mej letom je došel gospod c. kr. okr. šolski nadzornik trikrat v šolo pred poukom, ter je o marsičem povpraševal, a tudi vselej pred poukom odšel. Mari se pravi to nadzorovati šolo ali obiskati jo? — Faktično nadzoroval jo je 9. in 10. julija t. l., tedaj pozneje, kakor smo predložili rokopis šolskih poročil c. kr. okraj. šol. svetu v natis, kateri jih je 8. julija odposlal v Trst.

Gospodu dopisniku je treba mikroskopa, katerega je ravno c. kr. kmetijsko društvo Goriško podpisnemu izročilo, da vidi tako zmedeno učiteljstvo Sežansko. Če se hoče natančno pregledati obe poročili, ni tudi v Komenskem vse tako jasno, kakor pravi g. dopisnik n. pr. št. J. izprašana učiteljica, učila je II. razred, ročna dela v IV. razredu in 2 uri na teden nad. tečaj; 27 ur na teden. Koliko ur je poučevala v II. razredu in koliko v IV. razredu na teden? — Primernejše se mi zdi razvrščeno učiteljsko osebje v Sežanskem poročilu, kakor v Komenskem, ker omenja gospoda kateheta koj na drugem mestu. Gledé uvrščenja odličnih šolskih otrok naj se prepriča g. dopisnik z „oboroženimi“ očmi pri šolskem poročilu Sežanskem stran 11. III. razred, učenke. — Kaj ni mogoče, da se je v I.

*) Zaradi volitev zakasнено: Uredn.

naša stolica! — sprehajala sva se z Gabrijelom po širni cesti gori in doli. Pestro, rožnato cvetje se je zibalo po košatih, ob cesti rastočih jablanah, prepredenih s bliščečim pajčolanom zlatih solnčnih žarkov. Zdaj še le, o svitu vspomladanskega solnca sem se prepričal, da sem se ob prvem svojem pohodu bil navzel o Vrhnikih neopravičenih krivih nazorov ter uvidel, kam nas zavede več ali manje vse potopisce preobčutljivo subjektivnost! Ker je takrat bil slučajno oblačen dan in po ulicah razgrnjenega nekoliko blato, odšel sem v svoji čmerikavosti s slabim mnenjem o prijaznem, imovitem Vrhniškem trgu, katerega sem se dosledno izogibal, dokler me ni slučaj privedel zopet v njegovo obsežje; a zdaj ko se razprostira tu pred mojim v radosti zbistrenim pogledom, oblit s čarobnim vspomladnim bleškom, ne morem se nagledati slikovite njegove pokrajine lege s prekrasno v širnem okrožji se razgrebajočo panoramo.

Vrhnika je razpostavljena v podolgasti, v lok zaviti potezi ob vzhodni jasne holma, na katerem se dviga bela Stara Vrhniška cerkva. V južozahodnem ozadiju se vije v raztegnenem polukrogu valovito obrisan okvir gozdnatih hribov, dočim se na istočni strani širi razploščena ravan po močvirji tja

doli do svetle Ljubljane. Posamične Vrhniške hiše, zlasti doli ob državni cesti, vzgrajene so v ukusnem mestnem zlogu. . . . Jako lepa, prostorna in svetla je tudi župna cerkev, stoječa ondu na skrajnem južnem koncu trga poleg visokega zvonika. . . .

Ko sva si bila ogledala lični trg in idilsko njega okolico, krenila sva s prijateljem ondu pri zadnji ob cesti stoječi hiši na stransko pot, v pohode k vrlemu našemu slikarju Simonu Ogrinu.

Dovspevšima po širokih, s kamenitimi stebri podprtih stopnicah gori v nadstropje, pokaže nama vhod na predsobnih vratih naslikan strežnik, s slikarsko paletto in palico v roki se nama uljudno poklanja. Pri ustupu v predno sobo razgrne se pred nama pisani umeteljniški svet: raznovrstna slikarska tvorila, mitologiške podobe, fantastične draperije in cel metež pestrih slikarskih boj. . . . V drugi sobi v svetlem, prostornem salonu, opravljenem z elegantnim pohištvom, odpre se nama pogled za kulise umetelnikov delavnice: ondu ima namreč po stenah razobešene raznovrstne svoje slikarske načrte, študije, kompozicije — tu v krepkih potezih z ogljem obrisano glavo tega ali onega zanimljivega starca, tam s temeljnimi bojami podslikan posnetek romantične pokrajine; zopet ondu na drugi strani

na pr. genialno sestavljeno skupino Marijinega uspenja ali kakega bradatega, v svetotajna premišljevanja zamaknjenega puščavnika itd. . . . Po mizah in omarah so razloženi: albumi z različnimi fotografijami, pisane školjke, osehlo cvetličje, raznobojni kamenje itd. . . . In ko se naposled obrneva k uhodu v tretjo sobo, v slikarjev atelijé, odpro se vrata in pred nama stoji radostno iznenadejan mladi naš umetelnik, s katerim se nesva videla od onega časa, kar je tam v Vipavi slikal križev pot na Gradišče.

Po iskrenem pozdravu naju povabi v svoj umeteljniški sanktuvarij, kjer nama je razkazoval osnove bodočih svojih slikarskih del. . . .

Simon Ogrin se je porodil nedaleč od tod, na Stari Vrhniki. Že v zgodnji svoji mladosti je razodeval nagnjenje in nadarjenost za umetelnost, kajti že kot pastir je zrezljal raznovrstne podobe: svetce, razpela itd. Na prigovarjanje takratnega Vrhniškega župnika dal ga je stari Ogrin v Ljubljano, k nedavno umršemu podobarju in pozlatarju Avgustu Götzelnju, kjer se je v omenjeni stroki učil tri, štiri leta. Tu je nekoč slučajno prišel v atelije slavnega našega slikarja g. Wolfa, kjer se je zamaknil v slikarstvo: takoj je stopil v delavnico omenjenega ume-

edu Bežek pridneje učil, od Švageljna? Da je zvidnejše število učencev v posamičnih razredih z dodanimi tekočimi številkami, je istina, ali vsakemu čitatelju poročila štirirazrednice Sežanske ni treba sestevati v skupnem pregledu šolske mladine, ker je ista itak sesteta v prvih dveh rubrikah, oziroma v zadnjih dveh. Mari je g. dopisnik pregledoval skupni pregled Sežanskega poročila ob zori

„Ko mežnar odzvonil je dan“.

Razvidno je torej, da g. dopisnik si ni natančno ogledal pregleda, poskusim ga pa jaz. Začnimo pri Komenskem. Človek ve rajše za sedajnost nego za preteklost.

V IV. razredu upisanih je	55,	koncem leta	45
„ III. „ „ „	86,	„ „	77
„ II. „ „ „	92,	„ „	87
„ I. „ „ „	118,	„ „	113
Nadaljevalni tečaj	64,	„ „	64

Kaj so bili tudi tisti upisani v nadaljevalni tečaj že začetkom leta, kateri so prestopili mej letom? To je čudna jasnost. Pravi pregled.

Če soštevamo v pregledu koncem leta nahajajoče se učence, vidimo, da jih je koncem leta v I., II., III. in IV. razredu in v nadaljevalnem tečaju 386 otrok, toraj 29 otrok več v skupnem pregledu kakor v istini, saj umrli in izseljeni neso več v Komnu?

Če pa v posamičnih razredih soštevamo otroke, najdemo sledečo vsoto:

IV. razred 2. oddelek otrok	20
„ „ 1. „ „	25 — 45
III. „ 2. „ „	19
„ „ 1. „ „	49
slabo se je učilo	7
neklasifikovanih	2 — 77
II. razred	62
slabo se je učilo	24
neklasifikovanih	1 — 87
I. razred	85 — 85
Nadaljevalni tečaj	— — —
skupaj	294

V skupnem pregledu je učencev upisanih velikansko število 415, faktično na papirju po zasluženju uvrščenih od strani 7 do 12 jih je pa 294 — diferenca 121.

Sam ne vem, kateri program je srečnejše sestavljen.

Vi, g. dopisnik ste me pripravili v tak položaj, da sem prepričan ravno naopak od Vaše trditve glede poročil.

Sedaj je razvidno, kako srečo ima Sežana s svojo štirirazrednico, ker je v njej faktično 272 otrok in v Komnu se pa ne more določenega števila šolskih otrok naznačiti, vsakako pa precejšnje število manj, kakor pa 415.

Glede stilističnega in jezikoslovnega jezika tudi Komenski g. voditelj ni zvezda na slovenskem obnebj. Kar se tiče pa izrazov poročati in sporočati sva si v sorodu z g. dopisnikom, kajti tudi on drži se mojega izraza, na pr.: Petič: V šolskem poročilu Komenskem... Sedmič: Komensko šolsko poročilo... Osmič: V Komenskem šolskem poročilu... Sedaj ne vem, ali imam jaz prav, ali g. dopisnik ali pa g. voditelj Komenski, sicer pa menim, da slovenski filologi ne pričakujejo od nas trojice Bog vedi kakšne jezikoslovno

razprave. Podpisanemu so dobro poznani učni črteži za Primorje, ali noben zakon brez opravičenih izjem. Zakaj ni bilo v III. razredu dveh oddelkov, krivi so premali šolski prostori, ker bi moralo biti v III. razredu okoli 85 otrok t. j. večina I. oddelka IV. razreda kot drugi oddelek III. razreda in tretji razred kot I. oddelek. V največje našej šolske sobi pa more biti le 56 učencev. Podpisani voditelj je štiriletno šolo obiskujoče otroke vsprejel v I. oddelku IV. razreda s porazumom g. c. kr. okr. šolskega predsednika iz gori navedenega uzroka.

Razvidno je iz te polemike, da ni ves program Komenski srečnejše sestavljen od Sežanskega, ampak da ima i oni svoje hibe in nedostatke v vsakem oziru.

Slednjič pa omenim še besede g. voditelja Komenskega Antona Lebana, kateri mi je po listnici pisal v 7. dan t. m.: „Jaz se tudi z dopisnikom — ako je tudi moj brat — popolnem ne ujemam, kajti grdo je, da se pisari: kaj je boljše in kaj je slabše.“

To bodi moja prva in zadnja obramba!

Josip Hrovatin,
voditelj.

Domače stvari.

— (Kdo je zadnjič zmagal v Postojini?) Tako se lahko zadovoljno vprašamo, ko priobčujemo naslednje vrste, poslane nam od notranjskega rodoljuba. On piše: „Koj ko je zadnji ponedeljek bil deželni poslanec notranjskim izvoljen g. A. Obreza, izjavilo je več veljavnih volilcev njegovih željo in prošnjo: novi poslanec naj vse po svoji moči stori, da slovensko-uradni najnovejši dnevnik neha izhajati, ali vsaj, da se mu odstrani sedanjí njegov urednik, ki naj zopet svojo šolo opravljat gre. Gosp. Obreza je tudi v resnici pri tej priči obljubil, da bode že v kratkem času storil prve korake v izpolnenje razodete, tudi svoje želje. Vse to razširilo se je hitro po mestu in vzbudilo je povsod veselje.“ — S tem poročilom ujema se tudi to, da so, kakor se nam pripoveduje, v Čitalnici Cerkljani tisti večer pred volitvijo hoteli rudečega petelina postaviti na streho najnovejšega dnevnika, in da so to demonstracijo hoteli napraviti baš tisti, ki so drugi dan glas svoj dali svojemu soobčanu, g. Obrezi, — se ve da ne zavoljo publicističnih priporočil Šukljejevih. — No, in kaj porekó Bramar-basi v Kolodvorskih ulicah na te novice?

— (V novem porotnem poslopju) na Žabjaku je v sredo dopoldne bila prva obravnava c. kr. dež. sodnije.

— (Mestni magistrat) ukazal je ogledati lesene odre pri vseh stavbah, so li trdno napravljene, da se ne prigodi zopet kaka nesreča.

— (Obrtniško društvo kranjsko) odpošlje k III. obrtniškem shodu na Dunaji svojega tajnika g. M. Kunca, kateremu se pridružijo še 3 ali 4 drugi člani.

— (Sneg) pobelil je včeraj vrhove Kamniških planin, Obirja itd. Posledica bilo je jako hladno vreme.

— (Deževje.) Piše se nam z barja: „De-našnji silni nalivi zadeli so nas ravno v veliki košnji. Kar je kosa položila otave na tla, kar smo

upali spraviti v lepem vremenu domov, to nam je vse šlo po vodi. Nenavadno hitro je ta pot stopila voda po travnikih in kopice sena se vrtijo sedaj po njej, kakor po deročih rekah. Kar se pa odnesti ne bo dalo, to ostane segnito, za nobeno rabo več. To jesensko šibo občuti naš kmetovalec tembolj, ker je upal, da mu jesen nekoliko doda, kar se je po letu sena premalo dobilo. Nepričakovano deževje nam je pa še to malo otavice iztrgalo iz rok.“

— (Firma „August Tschinkel Söhne“), ki ima velika posestva in tovarne v Českeji, in v Ljubljani, na Grosupljem i. t. d. ustavila je svoja plačila. Dolgovi znašajo baje štiri milijone goldinarjev.

— (Anarhistično.) Ljubljancina Karola Hubmaiera, ki je bil nedavno v pravdi anarhistov v Gradci nekrivim spoznan, prijeli so te dni v Linzu na rekvizicijo c. kr. deželne sodnije v Ljubljani, kate-rej je prišlo v zadnji čas jako važno dokazilno gradivo v roke. Hubmaiera pripeljali bodo v Ljubljano.

— (Novomeški brambovski batalijon) pride danes popoldne iz Trebnjega v Litijo in po železnici popoldne v Ljubljano, od koder odide z železnico k velikim vojaškim vajam v Kranj.

— (Zblaznel je) včeraj korvetni kapitan g. Giberti, odvedli so ga v blaznico na Studenci.

— (V tabačni fabriki) poskoval se je včeraj zvečer tesarski delavec. Ko so valili hlode, spodrsnilo mu je baje vsled neprevidnosti in zlomil si je levo nogo, da so ga morali prenesti v bolnico.

— („Narodna Čitalnica“ v Kranji) priredi dne 31. avgusta 1884. na vrtu g. P. Mayrja ml. veliko slavnost v proslavljenje rojstvenega dne našega presvetlega cesarja Franja Josipa I. Razvila se bode tudi nova čitalnična zastava. Program: 1. Govor gosp. predsednika. 2. F. S. Vilhar: „Slavnostna kantata“, možki zbor Ljubljanske in Kranjske Čitalnice. Tenor-solo poje g. A. Razinger. 3. Govor pri razvitji nove zastave, govori g. J. Vilfan. 4. Dr. G. Ipavic: „Molitev“, možki zbor Kranjske Čitalnice. 5. F. S. Vilhar: „Pobratimija“, možki zbor Ljubljanske in Kranjske Čitalnice. 6. Anton Förster: „V tihi noči“, četverspev Ljubljanskih čitalničnih pevcev. 7. C. Mašek: „Pri zibel“, četverspev Kranjskih čitalničnih pevcev. 8. D. Jenko: „Strunam“, četverspev Kranjskih čitalničnih pevcev. 9. F. S. Vilhar: „Naša zvezda“, možki zbor Ljubljanske in kranjske Čitalnice. Tenor-solo poje gosp. Iv. Pribil. 10. „Poglavje I., II., in III“, vesela igra v jednom dejanji. Med posameznimi točkami svira vojaška godba. Po izvršenim vzporedu: Ples v čitalnični dvorani. Začetek ob 4. uri popoldne. Ustoppina za osobo 50 kr. K obilnej udeležbi vabi najuljudneje slavnostni odbor.

— (V saboru hrvatskem) vršile so se včeraj stvari, do sedaj še nečuvane v parlamentnem življenji. Dr. David Starčević je po svoji navadi tako strastno govoril in psoval poslance, barona Zmajića sunil v prsi itd., da je naposled prišlo 10 žandarjev, ki so Starčevića odpeljali iz zbornice. Rekel je sicer, da je v zbornico postavil ga narod in da ga ne bode nihče živega spravil iz zbornice, a ko sta se ga žandarja dotaknila, je rekel, da se sili umakne. Krešić odpovedal se je predsedništvu. Na dnevnem redu prihodnje seje je predlog, da se izključita Tkalič in Tuškan, dr. David Starčević je za šest sej že izključen.

teljnika ter se pri njem učil kaki dve leti. Od Wolfa je šel Ogrin v Benedke, na „accademia delle belle arti“, kjer je prebil v marljivem preučevanju slavnih Benečanskih slikarjev tri leta. Ondu je dobil premijo za izvršen karton: „Galeazzo Visconti, umorjen v Milanskem domu“, ki se nahaja zdaj v Ljubljanskem muzeji. Iz Benetk se je preselil na Dunaj ter v tamkajšnji akademiji popolnjeval svoje slikarske študije. Z Dunaja je potoval v obljubljeno deželo umetelnosti, v solnčno Italijo, kjer se je baval po različnih mestih, najdlje pa v Rimu, oblaževaje ondu svoje umeteljske uzore po nesmrtnih večno nedosežnih umotvornih gigantskega Michel-Angela in božanskega Rafaela.

Ko se je vrnil iz Italije, nastanil se je v svoji domovini, kjer je doslej, zlasti na Vipavskem, izvršil raznovrstne cerkvene slike. Razen tega je, kakor znano, napisal za Stritarjev „Zvon“ jako fino ilustracije, izborne proizvedeno takozvano žanersko podobo iz selskega našega življenja: „Kaj pa to!“, in nedavno je izvršil veliko pokrajinsko sliko na platno in sicer divni svoj rojstveni kraj: Vrhniko, katere original ima č. g. Feticch-Frankheim, župnik na Vremah.

Kakor sva se z Gabrijelom prepričala, ima vrli naš slikar naročenih znatnih (cerkvenih) del; pa vam je tudi jako marljiv ter vreden, da bi ga podpirali vsi zavedni rodoljubi, katerim je usoda podobila v teh zadevah odločilno besedo in sredstva.

Naš Ogrin se nahaja zdaj v najlepših mladinskih letih; imamo se torej nadejati od njega še mnogo. Kakor čujem, vzgraja si baš zdaj svoje ognjišče...

In takó nam je tu v slikarjevem atelijeji mej radostnimi pogovori pretekla blažena brezskrbna ura.

Ko je naposled Gabrijelu bilo iti za svojimi vsakdanjimi posli, zagrnil je udvorljivi naš umeteljni svojo na stojali razpeto sliko ter se napotil z menoj na sprehod.

Naprej sva šla gori v cerkvo ter ondu proučila zvišeni nje stavbeni zlog, dragocene mramorne altarje in živobójne Wolfve slike al fresco gori po cerkvenem svodu...

Iz cerkve sva krenila po griču navzdol k Vrhniškim izvorom Ljubljane.

Tu se ti odgrne zanimljiv prizor iz prirodnega življenja! Izpod sívega, navpičnega konci stile-

čega skalovja vrvijo bujno šumeči valovi v različnih, nedaleč vsak sebi razčlenjenih panogah: tu Velika Ljubljana, ondu zopet Mala Ljubljana, potem Lubija in mnogovrstni drugi brezimenski potoki — pravijo da je vseh Vrhniških izvorov okoli trideset, izmej katerih jedni pritekajo kot Pivka skoz Postojnsko jamo, drugi zopet sem iz Cerkljanskega jezera. In po raznovrstnih ovinkih se vsi ti izvori združijo v jedno strugo, vijoto se po močvirji navzdol...

Nehote se človek tu ugrezne v domišljije o davno minolih vekih, ko se je po vsej tej širnej planjavi razgrinjalo plano jezero in kakor odmev iz otročjih let zvenijo mu tu ob žuborečih izvorih bajne pravljice o davno zamrlih rodovih, o prebivalcih na koleh, o Argovnatih in o smelem njih voditelju Jazonu, mitiškemu ustanovitelju naše bele Ljubljane...

Zamišljena sva ostavila tajnostne Ljubljaničine izvore ter se vrnila zopet domov.

Prišedša doli do Tomšičeve gostilne, pričakoval naju je že veseli prijatelj Gabrijel s čilim svojim konjičem in ko sem se poslovil od blagega umetelnika, švigal je lehni vozič po gladki cesti navzdol tja po širni planoti, proti preslavljeni Ljubljani.

— (Duhovenske premembe v Ljubljanski škofiji.) Gospod Matej Kljun, kaplan v Polhovem Gradcu, premeščen je kaplan v Borovnico; gosp. Fran Dolinar, do sedaj pomočnik v Borovnici, vrne se na svoje prejšnje mesto v Horjul.

Razne vesti.

* (Napad na žandarmerijskega višjega predstojnika v Odesi.) O tem, že brzojavnim potom naznanjenem najnovejšem napadu ruske nihilistovke se piše iz Odesa 21. t. m. to-le: Včeraj proti 12. uri opoldne prišla je preko 17 do 18 let stara gospodičina, trgovčeva hčerka Marija Kaljušna, v stanovanje tukajšnjega žandarskega višjega predstojnika, polkovnika Katanskega in je odločno zahtevala takoj z njim govoriti. Ne da bi kaj hudega slutil, povabi polkovnik prišlo deklico v svojo sobo, se usede pri mizi njej nasproti in jo vpraša, kaj želi. Deklica prične jecati govoriti, privleče z leve svojo žepni robec iz žepa, skoraj ob enem pa z desnico nabasa revolver, s katerim ustrela na Katanskega. Kroglja je žvižgala mimo levega polkovnikovega ušesa in ga na lahko ranila. Katanski je bil samo eden trenutek omamljen, a vendar ne izgubi svoje zavednosti, marveč brzo skoči v napadovsko in jej iztrga revolver iz roke. V tem hipu pritečeta službujoči žandar in sluga Katanskega, zgrabita in zvezeta deklico in naznanita potem zločin redarske oblasti. Takoj pridejo v sobo k polkovniku mestni poglavar, redarski predstojnik in vojaški krajni poveljnik general Čeliščev in izprašujejo napadovsko celo uro. Marija Kaljušna pravi, da so jo politični nagibi in uzroki k napadu prisilili. Potem so odpeljali nihilistovko v vojašnico števil. 5, katera služi nalašč za ječo nihilistom. Tudi so preiskali njeno stanovanje konci Kuznečne in Gulevaje ulice št. 26 in dobili ondu veliko množino proklamacij do vzhodnih ruskih delavcev, mnogo orožja, ponarejene brade in dosti drugih, nihilističnim namenom potrebnih stvari.

* (Policija — škofa umorila.) Iz Zofije se 22. t. m. poroča: Grozen zločin se je zgodil v bližini mesta Lazaropolu (Lazaropal) v okrajih Monastiru. Paša je poslal v ta kraj dva redarja, da bi varovala in stražila pred roparji bolgarskega škofa Hudja (Hadže) Theophila. Nezvesta varuha sta pa sama mej spremljevanjem škofa umorila in oropala.

* (Dobro premišljeno.) V Litvi je navaden običaj, kateri se vrši pri vseh ženitninah brez izjeme, da se ravno pred poroko približa mati nevesti in jej založi coram publico t. j. pred občinstvom jedno toda prav goroko zausnico. To velja za hvalvredno previdnost, da pozneje, kadar ni zakon srečen in dovoljen, mlada soproga navaja prejeto zausnico kot vsehčen uzrok ločitve zakona, rekoč, da je bila po hudem in grdem ravnanju prisiljena stopiti v zakon.

Zahvala.

P. n. gospodom volilcem, kateri so me pri volitvi deželnega poslanca za mesto Kočevje in trg Ribnico z nepričakovanim zaupanjem počastili, izrekam najtoplejo zahvalo.

V Ljubljani, dne 28. avgusta 1884.

(540)

Fr. Fortuna.

Tuji:

dne 27. avgusta.

Pri **Slonu**: Seligmann, Nagy z Dunaja. — Visintini iz Trsta. — Sonenberg iz Hrvatskega. — Rosenfeld z Dunaja. — Tullinger iz Pulja.

Pri **Malič**: Kraus z Dunaja. — Culot iz Gorice. — Hertaus iz Trsta. — Justig z Dunaja.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
27. avg.	7. zjutraj	725.21 mm.	+14.7°C	sl. sev.	obl.	41.2 mm.
	2. pop.	725.37 mm.	+14.4°C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	725.57 mm.	+10.0°C	z. szh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura +13.0°, za 4.6° pod normalom.

Dunajska borza.

dne 28. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80 gld.	65 kr.
Srebrna renta	81	55
Zlata renta	103	50
5% marcna renta	94	45
Akcije narodne banke	858	—
Kreditne akcije	300	—
London	121	55
Srebro	—	—
Napol.	9	65
C. kr. cekini	5	75
Nemške marke	59	50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	124
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	169
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103	50
Ogrska zlata renta 6%	122	10
" " papirna renta 5%	91	50
5% štajerske zemljišč. od vez. oblig.	88	20
Dunava reg. srečke 5%	105	—
	100 gld.	115

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121 gld.	25 kr.
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108	30
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	50
Kreditne srečke	100 gld.	179
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	104
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	213

Presrečno zahvalo

vsem tistim, ki so c. kr. rudniškega vajenca, gos-poda

Jožefa Strēmcha,

v krščanskej ljubezni na njegovem poslednjem potu spremili, posebno pa visokočastitemu gospodu Avgustu Krieszner-ju, evangelijskemu župniku v Ljubljani, za njegovo nesebično radovoljnost in dostojno vodstvo pogreba, kakor tudi za presunljivi in spodbudljivi govor pri blagoslovljenju in na gomili pokojnega; ravne tako tudi častiti rodbini gospoda Štefana Lapajne-ta za vsestransko, ljubeznipolno skrb, kakor tudi vsem oblastnjim, društvom in zasebnikom ter vsem so-uradnikom pokojnega za njih prijazno udeležbo in obilno podelitev cvetlic in vencev, izreka

c. kr. rudniška direkcija v Idriji.

Prošnja in svarilo.

Prosim in svarim vsacega, naj ne posodi niti moji soprogi niti hčeri moji z nijednim izgovorom denarja ali kako denarstveno vrednost na moje ime. Jaz bi to ne uznaval in tudi ne plačal.

V Ljubljani, v 25. dan avgusta 1884.

Jan. Nep. Tomio,

(538)

železniški zdravnik.

Stanovanje.

(537—1)

Jedna soba s štedilnim ognjiščem, kosom vrta in drvarnico se odda v najem od **Sv. Mihaela** naprej na **Tržaškej mitnici**. — Natančneje se izve tam v hiši št. 20.

Kovača,

ki zna dobro konje kovati in ume tudi živinozdravstvo, vsprejme takoj v službo ali pa mu tudi dá pod ugodnimi pogoji kovačnico v najem

Josip Milač,

(533—2)

c. kr. poštar v Zagorji ob Savi.

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Teutonia“, 3400 ton, v 1. dan septembra.

„Germania“, 4200 „ — — — — —

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na

J. TERKUILE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Fischer & Comperz**, generalna agenta, v Reki.

(480—21)

Vožni red c. kr. priv. južne železnice

od 1. junija 1883 naprej.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Jaderni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Dunaj	Odhod	6:45 zvečer	7:— zjutraj	9:— zvečer	1:30 popol.
Mürzzuschlag	10: 2	10:27	2:10 po noči	5:27	5:45 zjutraj
Gradec	11:59 po noči	12:58 popol.	6:10 zjutraj	9:30 zvečer	10:40 dopol.
Maribor	1:19	2:23	8:20	11:41 po noči	2:28 popol.
Celje	2:43	3:51	10:29 dopol.	1:50	5:35
Laški Trg	—	4: 8	10:46	2: 6	5:58
Rimske Toplice	—	4:20	10:58	2:17	6:15 zvečer
Zidani Most	3:25 zjutraj	4:43	11:35	2:43	6:47
Ljubljana	Prihod	4:42	1:19 popol.	4:27	9:25
Postojina	Odhod	4:45	1:28	5:45 zjutraj	9:55
Nabrežina	6: 3	7:51	3:36	7:52	1:31 po noči
Trst	Prihod	7:44	5:48	10: 4 dopol.	5:14 zjutraj
		8:10	6:23 zvečer	10:38	6: 3

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Jaderni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Trst	Odhod	8:— zvečer	6:40 zjutraj	10: 5 dopol.	6:— zvečer
Nabrežina	8:42	7:14	10:55	6:47	8:15 zvečer
Postojina	10:13	9:11 dopol.	1:42 popol.	9:22	9:44
Ljubljana	Prihod	11:25 po noči	10:38	3:31	1:53 po noči
Zidani Most	Odhod	11:28	10:43	3:39	4:55
Rimske Toplice	12:47	12:34 popol.	5:31	12:10 po noči	5:25 zjutraj
Laški Trg	—	12:47	5:43	2:25	8:15
Celje	—	12:59	5:54	2:39	8:33
Maribor	1:28 po noči	1:17	6:14 zvečer	2:52	8:50
Gradec	2:55	2:47	8:30	3:15	9:19 dopol.
Mürzzuschlag	4:22 zjutraj	4:24	10:58	5:55 zjutraj	12:52 popol.
Dunaj	Prihod	6:30	6:52 zvečer	8:20	4:35
		9:40 dopol.	10:—	2:15 po noči	9:30 zv. Prih.
			6:30 zjutraj	11:46 dopol.	—
				4: 3 popol.	—

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

Pri suhem vremenu **trgana** (ne tresena) jabolka, hruške, slive, debele češnje, breskve, dalje finejše vrste fižol, mlad grah, sladko korenje, rajska jabelka, česen (porre), glive, šampinjane

kupuje vsak čas in v vsakej množini po primernej ceni in prosi pismene ponudbe (508—6)

Die Central-Station

für Obst- und Gemüse-Verwaltung in Graz.

NAJBOLJSI
PAPIR ZA CIGARETE
je pristni
LE HOUBLON
Francoski fabrikat
Cawley-jev & Henry-jev v Parizu.
PRED PONAREJANJEM SE SVARI!!!

Pravi je ta papir za cigarete samo tedaj, če ima vsak list znamko **LE HOUBLON** in vsak karton nosi varstveno znamko in signaturo.

500 FEUILLES
FORMAT FRANÇAIS
Cawley & Henry
Propriété de Brevet.
SEULS FABRICANTS.
Fac-Simile de l'Etiquette 17 Rue Béranger à PARIS

(537—10)

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

NOV.

Roman. Spisal *Turgenjev*, poslovenil *M. Mälovh*. — Ml. 8°, 32 pol. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal *M. Lermontov*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal *A. S. Puškin*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal *dr. Ribič*. — Životopisje, spisal *Rajč Bož*. — Prešern, Prešernin ali Preširen, spisal *Fr. Levstik*. — Telečja pečenka, novela, spisal *J. Jurčič*. — N. Machiavelli, spisal *dr. Ribič*. — Pisma iz Rusije, spisal *dr. Celestin*. — Trstovo z grozdom na Ruskem, spisal *dr. J. Vošnjak*. — Čegava bode, novelica, spisal *J. Ogrinec*. Velja . . . . . 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erazem Tattenbah, izvirna povest, spisal *J. Jurčič*. Velja . . . . . 25 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal *Viktor Cherbuliez*, poslovenil *Davorin Hostnik*. Velja . . . . . 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal *H. Revère*, poslovenil *Davorin Hostnik*. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal *E. Laboulaye*, poslovenil *Davorin Hostnik*. Velja . . . . . 15 kr.

Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštne, za posamezne zvezke pa 5 kr.